

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 17/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen och 2 § i lagen om skogs- vårdsföreningar

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 15 september 2006 en proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen och 2 § i lagen om skogsvårdsföreningar (RP 117/2006 rd) till finansutskottet för beredning.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Jukka Vanhanen, finansministeriet
- överinspektör Ilkka Lahti, Skattestyrelsen
- ledande skatteexpert Tero Honkavaara, Finlands näringsliv
- direktör Timo Sipilä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf
- skatteexpert Leena Romppainen, Företagarna i Finland rf
- chef för juridiska ärenden Vesa Korpela, Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Centralhandelskammaren och finansministeriet har lämnat skriftliga utlåtanden. Jord- och skogsbruksministeriet och Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf har meddelat att de inte har någonting att anmärka i saken.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (värderingslagen). Bland annat skall ett jämförelsevärde fastställas för aktier i bostadsaktiebolag och aktier som medför rätt att besitta en viss lägenhet på samma sätt som för andra värdepapper. Jämförelsevärdet skall användas i stället för den icke-avskrivna delen av anskaffningsutgiften vid beräkningen av nettoförmögenheten för det företag som äger sådana aktier när det samman-

lagda jämförelsevärdet för företagets värdepapper som hör till andra tillgångar än omsättnings- eller investeringstillgångarna är större än summan av den icke-avskrivna delen av anskaffningsutgiften för dem.

Som jämförelsevärde för lägenhetsaktier som skaffats före den 1 januari 2006 anses det beskattningsvärde som fastställts för 2005 med stöd av förmögenhetsskattelagen. Jämförelsevärdet iakttas dessutom vid tillämpningen av den

bestämmelse om lättnad i samband med generationsväxlingar i företag som ingår i lagen om skatt på arv och gåva.

Som värdet av lägenhetsaktier som skaffats 2006 eller därefter anses den icke-avskrivna delen av anskaffningsutgiften.

Dessutom föreslår regeringen att de definitioner av skogsmark, jordbruksmark och annan mark som för närvarande ingår i skogsskatteförordningen skall överföras till värderingslagen.

Vidare föreslås att lagen om skogsvårdsföreningar ändras så att den hänvisning till skogs-

mark enligt skogsskatteförordningen som ingår i lagen ändras till en hänvisning till lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen, till vilken definitionen av skogsmark flyttas.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2007 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen avses träda i kraft så snart som möjligt och den avses bli tillämpad vid beskattningen för 2006. Lagen om skogsvårdsföreningar avses träda i kraft vid ingången av 2007.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Propositionen gäller justering av vissa detaljer i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen (värderingslagen), som ersatte förmögenhetsskattelagen. Förslaget gäller framför allt grunderna för värdering av lägenhetsaktier vid beräkningen av ett företags nettoförmögenhet. Propositionen påverkar därför indirekt uppdelningen av företagsinkomsten i en kapitalinkomstandel och en förvärvsinkomstandel. Uppdelningen baseras på nettoförmögenheten.

Vidare föreslår regeringen tillägg och preciseringar i värderingslagen. Dessa är av teknisk natur och anknyter till att övergångsperioden för skogsbeskattningen går ut och till att vissa bestämmelser i skogsskatteförordningen upphävs. Det rör sig främst om definitionen av skogsmark, jordbruksjord och annan mark, som nu enligt förslaget skall flyttas över från skogsskatteförordningen till värderingslagen. Utskottet har ingenting att anmärka på i detta avseende.

I det följande behandlas endast den skattemässiga behandlingen av lägenhetsaktier.

Värdejämförelse av lägenhetsaktier

Syftet med propositionen är att rätta till en brist som blev kvar i lagen när den behandlades första gången och som gäller företagsägda lägenhetsaktier. Man frångick i samband med den behand-

lingen en princip som gällt vid tillämpningen av förmögenhetsskattelagen, nämligen att det också är möjligt göra en värdejämförelse av lägenhetsaktier som inte ingår i omsättnings- och investeringstillgångarna, dvs. aktier i bostadsaktiebolag och ömsesidiga fastighetsaktiebolag. Bakom detta låg enbart vägande administrativa skäl, inga fiskala eller skattepolitiska hänsyn. Förändringen uppskattades innebära att ca 2 500 företag får sänkt nettoförmögenhet, huvudsakligen i begränsad utsträckning men i enskilda fall till och med märkbart. Riksdagen förutsatte redan då att regeringen utreder vilka konsekvenser ändringen får för en jämbördig behandling av företagen och att den i förekommande fall vidtar åtgärder i saken.

Det kommer nu att bli möjligt att göra en värdejämförelse i fråga om de aktier som förvärvats före 2006. Enligt förslaget skall beskattningsvärdet för 2005 vara jämförelsevärde, och det skall justeras utifrån ökningen av fastigheternas beskattningsvärde. Värderingen av aktier som förvärvats i år eller senare skall enligt förslaget däremot alltid värderas till den icke-avskrivna delen av anskaffningsutgiften, utan motsvarande värdejämförelse.

Detta är motiverat, menar utskottet. För det första försvinner de effekter som sänker företagsinkomstens kapitalinkomstandel och som på grund av att värdejämförelsen försvinner skulle ha gällt företag som äger lägenhetsaktier. För det

andra är det meningen att de nya bestämmelserna skall tillämpas redan på beskattningen för 2006, och då kan man övergå från värderingsgrunder baserade på förmögenhetsskattelagen direkt till grunder enligt den ändrade värderingslagen. Med andra ord kommer skattskyldiga inte att gå förlustiga några förmåner.

Utskottet anser vidare att det inte är motiverat att indexanknyta 2005 års beskattningsvärde, som används som jämförelsevärde, eller att utsträcka värdejämförelsen till lägenhetsaktier som förvärvats den 1 januari 2006 eller senare.

Det har till att börja med visat sig mycket svårt att finna ett lämpligt index. De flesta index som de sakkunniga föreslagit, såsom konsumentprisindex, skulle snabbt leda till att värderingsnivån är högre än ökningen av de direktägda fastigheternas beskattningsvärde, som har varit tämligen långsam också de senaste åren. Vi skulle således snabbt i stället för undervärdering ha övervärdering, vilket inte heller det kan anses motiverat med avseende på likabehandlingen av skattskyldiga. Utskottet anser att regeringens ståndpunkt är acceptabel, dvs. att beskattnings-

värdet för 2005 justeras lika mycket som fastigheternas beskattningsvärde i genomsnitt har stigit med.

Däremot kommer värdejämförelsen inte att ha någon praktiskt betydelse för lägenhetsaktier som förvärvats efter ingången av 2006, eftersom deras icke-avskrivna del av anskaffningsutgiften normalt kommer att överstiga jämförelsevärdet synnerligen länge. Detta innebär att värdejämförelsen kommer att få praktisk betydelse först efter flera årtionden. Det är med tanke på förvaltningen inte heller rationellt att fastslå jämförelsevärdet, eftersom det i så fall skulle krävas en omfattande kalkylering av beskattningsvärden och informationsinsamling enbart för detta ändamål.

Förslag till beslut

På grundval av det ovan anförda föreslår finansutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 13 oktober 2006

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Markku Koski /cent
vordf. Matti Ahde /sd
medl. Christina Gestrin /sv
Kyösti Karjula /cent
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Maija-Liisa Lindqvist /cent
Mika Lintilä /cent
Tuija Nurmi /saml

Pirkko Peltomo /sd
Iivo Polvi /vänt
Virpa Puisto /sd
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd
Kimmo Sasi /saml
Irja Tulonen /saml
Kari Uotila /vänt
Jukka Vihriälä /cent
ers. Esko Kiviranta /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.